

Katujen sankareita: André Masséna
Nizzan oma poika

Vuonna 1758 Nizzassa syntynyt André Masséna on jäänyt historiaan ansioistaan Napoleonin kenraalina. Nizza kuului Massenan syntymän aikoihin vielä tukevasti Sardinian kuningaskuntaan. Masséna liittyi 17-vuotiaana Italian kuninkaalliseen rykmenttiin Toulon'in kaupungissa ja palveli siellä neljätoista vuotta.

André Masséna lähti Toulonista elokuun 3. päivänä 1789, Ranskan vallankumouksen alkutahdeilla. Seuraavat kaksi vuotta Masséna asui Antibesissa, harrastaen mm. salakuljetusta. Vuonna 1791 hän liittyi vallankumouksen omaan kansalliskaartiin ja näin alkoi voittoa ura uudessa Ranskassa. Itse Napoleon antoi Massénalle lisänimen "*l'Enfant chéri de la Victoire*", voiton lemmikki.

Ensimmäiset suuret voittonsa Masséna sai omalla kotiseudullaan

Piemontessa vuonna 1792. Vuosien 1796-1797 taisteluissa Italiassa Massénasta tuli yksi Napoleonin armeijan tärkeimmistä johtajista, erityisesti Rivolin ja Mantovan taistelut toivat hänelle paljon mainetta ja kunniaa. Vuonna 1799 Masséna sai johdettavakseen Ranskan joukot Sveitsissä, jossa vastassa olivat Italian ja Itävallan lisäksi armeijajoukkoja Venäjältä. Syyskuussa käyty taistelu Zürichissä päättyi ranskalaisten voittoon.

Napoleon teki Massénasta Ranskan marsalkan vuonna 1804, monien taistelukenttien ja miesten välisen pitkän välikirikon jälkeen. Massénan joukkojen sanottiin ryöstelevän, mistä Napoleon ei välttämättä ollut pitänyt. Tönnön taisteluissa saavutetun menestyksen kunniaksi Napoleon nimitti André Massénan Esslingin prinssiksi; titteli siirtyi myöhemmin Massénan pojalle. Portugalin sotaretkikin 1810-luvulla alkoi hyvin, mutta myös tappioita tuli, mm. Wellingtonin herttualle toukokuussa 1811. Napoleon nimitti uudeksi armeijan päälliköksi marsalkka Auguste Marmontin ja sijoitti Massénan Marseille'n sotilasalueen komentajaksi.

Massénan onni varmaan oli, ettei hän ollut mukana Napoleonin sodissa vuosina 1812-13. Ranskan armeijan sotaretki Venäjälle alkoi kesäkuussa 1812 Niemen-joen ylityksellä. La Grande Armée oli ranskalaisen historiankirjoituksen mukaan suurin Euroopassa koskaan koottu armeija. Se eteni Moskovaan mutta retki päättyi suureen katastrofiin, myös kenraali talven vaikutuksesta. Kun suuren armeijan rippeet ylittivät paluumatkalla Niemen-joen, kenraali Muratilla oli johdettavanaan noin 30.000 nääntynyttä hahmoa yli 600.000 miehen armeijasta. Napoleonin hallinnon loppuvaiheissa Masséna säilytti etäisyytensä sekä kuninkaallisiin että sadaksi päiväksi valtaan palanneeseen Napoleoniin. André Masséna kuoli Pariisissa vuonna 1817.

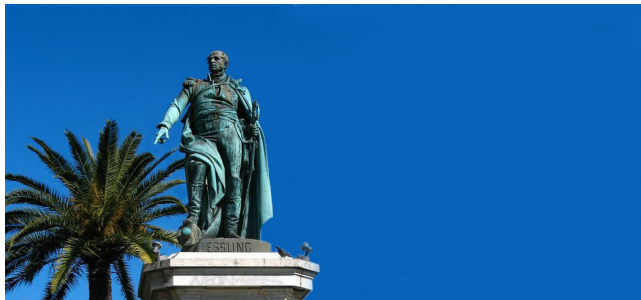
KANNESSA NÄINÄ AIKOINA

nuorempana

marsalkka

patsas Nizzassa